

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1094

Vragen van het lid **De Wit** (SP) aan de minister van Justitie over *de consequenties van de identificatieplicht voor kwetsbare groepen in de samenleving*. (Ingezonden 7 februari 2005)

1

Mag uit uw beantwoording van vraag 3 van mijn eerdere vragen over dit onderwerp¹ worden opgemaakt dat verstandelijk gehandicapten en psychiatrische patiënten aan de identificatieplicht kunnen voldoen door bij controle een (gewaarmerkte) kopie van het identificatiebewijs te tonen én het origineel op een later tijdstip op het politiebureau aan te (laten) reiken? Kunt u daarbij de toezegging doen dat het met nadruk niet de bedoeling is om personen uit deze kwetsbare groep op het bureau vast te houden totdat het originele identiteitsbewijs is getoond, zoals nu met enige regelmaat schijnt te gebeuren met personen die geen identiteitsbewijs kunnen tonen?²

2

Bent u bereid om, met het oog op het wegnemen van vragen over de legitimatieplicht die leven onder verzorgers van verstandelijk gehandicapten en psychiatrische patiënten, hen uitputtend te informeren over de omstandigheden waarin zij wel of niet mogen besluiten

om de personen die aan hun zorg zijn toevertrouwd, geen identiteitsbewijs mee te geven, maar erop mogen vertrouwen dat met het op een later moment tonen van het bewijs op het politiebureau aan de legitimatieplicht kan worden voldaan? Zo neen, waarom niet?

3

Is het u bekend dat ook lichamelijk gehandicapte personen problemen hebben met het voldoen aan de identificatieplicht, omdat zij fysiek niet in staat zijn om een identiteitsbewijs aan te reiken, bijvoorbeeld door een verlamming, of omdat zij visueel gehandicapt zijn en niet kunnen beoordelen of degene die om het legitimatiebewijs vraagt of een agent is?³ Bent u bereid om ook aan deze groep de toezegging te doen dat zij in eerste instantie kunnen volstaan met een kopie (als zij fysiek in staat zijn die te tonen), indien zij later, op het politiebureau, hun geldige identiteitsbewijs komen tonen? Vindt u het ook in deze gevallen opportuun om van bestraffing af te zien, zodat deze groep mensen niet voor boetes hoeft te vrezen?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Dijsselbloem (PvdA), ingezonden 3 februari 2005 (vraagnummer 2040507630), van het lid De Wit (SP), ingezonden 3 februari 2005

(vraagnummer 2040507700) en van de leden Visser en Griffith (beiden VVD), eveneens ingezonden 7 februari 2005, (vraagnummer 2040507850).

¹ Aanhangsel-Handelingen nr. 796, vergaderjaar 2004–2005

² Zie bijvoorbeeld het bericht in de Telegraaf van 18 januari jl.

³ Meerdere personen met deze problematiek hebben hierover de afgelopen maand contact opgenomen met de SP.

Antwoord

Antwoord van minister **Donner** (Justitie). (Ontvangen 7 maart 2005)

1, 2 en 3

Zoals ik ook in mijn antwoorden op eerdere vragen van het lid van uw Kamer De Wit (nr. 2040506080) heb weergegeven heeft de Wet op de uitgebreide identificatieplicht een algemeen karakter en is het zeer moeilijk, zo niet ondoenlijk, voor bepaalde groepen personen een uitzonderingsbeleid te formuleren. Het beleid met betrekking tot de uitvoering van de uitgebreide identificatieplicht is gebaseerd op een redelijke taakuitoefening door de politie en de toezichthouders en biedt naar mijn oordeel voldoende ruimte voor een adequate en zorgvuldige toepassing. De bevoegdheid van de politie betreft primair de publieke ruimte. Indien een persoon in staat is zelfstandig in de publieke ruimte te

opereren, mag verwacht worden dat hij ook een identiteitsbewijs kan dragen. Dit geldt zeker als de politie aanleiding heeft deze persoon aan te spreken. Mocht de politie in de uitoefening van haar taak in bijzondere situaties aanleiding zien om de identificatieplicht genuanceerd toe te passen dan is daar ruimte voor. Het ligt hierbij in de rede dat bij de uitvoering van de vordering tot het tonen van een identiteitsbewijs rekening wordt gehouden met de persoon ten aanzien van wie de vordering is gericht. Van de politie mag in beginsel in alle omstandigheden een correcte bejegening van de burger worden verwacht met dien verstande dat daarbij in sommige gevallen ook op het gedrag van de burger gereageerd zal moeten worden.

In artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht is bepaald welke identiteitsbewijzen zijn erkend als algemeen identiteitsbewijs. Het betreft het paspoort, de Nederlandse of Europese identiteitskaart, het rijbewijs en documenten waarover een vreemdeling ingevolge de Vreemdelingenwet 2000 moet beschikken ter vaststelling van zijn identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie. Dit brengt met zich dat men over een geldig identiteitsbewijs moet beschikken en niet kan volstaan met het tonen van verlopen documenten of kopieën. Deze uitgangspunten gelden met inachtneming van het hiervoor aangegeven beleid ook voor kwetsbare groepen voorzover zij aan het maatschappelijk leven deelnemen.